

GÜNÜN EN GEÇ
SAATİNDE EN
SON HAVADİS-
LERİLE ÇIKAR
HALKGAZETESİ

Sahibi ve Umum Neşriyat
Müdürü :
HASAN RASİM US
Basıldığı yer :
VAKIT MATBAASI
Ankara Caddesi VAKIT Yurdu
8
ŞUBAT 1940
PERŞEMBE
Numara : 156 Sene : 2
Tel. 23872 - Posta kutusu 214

Henüz teyyüt etmiyen bir habere göre

Sovyetler, Şimal cephesinde Fin hatlarına girmiş!

Sovyetler Vilborg'a 30 kilo- metre yaklaştı

Paris, 8 (A.A.) — Paris - Midi gazetesinin Amsterdamdaki muhabiri Kopenhag ve Stokholm gazeteleri tarafından neşredilen ve henüz teyyüt etmemiş olan haberlere göre Rusların Kareli ve Ladoga gölü şimal cephelerindeki tazyiklerine devam ederek işitilmemiş gayretler sarfı ve emsalsiz zayıat verdikten sonra Finlândiyalıların hatlarına girmiş bulunduklarının rivayet edilmekte olduğunu bildirmektedir.

Rusların bu noktada Vilborga 30 kilometre kadar yaklaşmış oldukları söylenmektedir.

Maamafih bu haberler, Rusların Mannerhaym hattını yarabilmiş olmalarını ihtimal haricinde addetmektedir.

Diğer bir menbadan bildirildiğine göre Finlândiya kıtaatı, mukabil taarruzlarda bulunmuşlardır. Finlândiyalıların kendi hatlarında Ruslar tarafından vücuda getirilmiş olan girintiyi yavaş yavaş ortadan kaldırmak üzere oldukları söylenmektedir.

Garb cephesinde İngiliz ileri karakollarından biri

Almanya Martta taarruza geçecek

Cephede görülen faaliyet, büyük taarruzun
Sar mntakasında yapılacağını anlatıyor

İngilterede çıkan Yorkşayr Post ve Lid Merkürü isimindeki iki mecmuanın askeri muharriri gelecek mart ayında Majino hattında bir Alman taarruzu yapılacağını yazmaktadır.

Bu taarruz muharriri göre, Sar mntakasında yapılacaktır. Muharrir şöyle demektedir: "Rayhm şimdi aldığı tedbirler onun pek yakın bir zamanda mütefifler tarafından Zigfridle Ma-

jino hatları arasında işgal edilmiş mevzileri geri almağa teşebbüs edeceğini göstermektedir. Elbet de hatırlardır ki, geçen eylülde Fransızlar, Zigfridle Maji-

(Devamı 2 inci sayfada)

Komünistler

Fransız askerî fabrikalarında ka-
rışıklık çıkarmağa uğraşıyormuş

Fransada Visiyöde otuz iki kişi polis tarafından tevkif edilmiştir. Bunların suçu dağıtılmış olan komünist partisini yeniden kurmağa teşebbüstür. Bunların yirmi dördü askerî mahkemeye sevk edilmişlerdir.

Ayrıca altı kadın öğretmen komünistlik yaptıkları için işlerinden çıkarılmışlardır.

Fransızca LÖ Tan gazetesinin, 6 şubat tarihli nüshasında çıkan bir makale, komünist tahrîkâtı

aleyhinde hükümetin aldığı bütün tedbirlere rağmen bu hareketin memleket dahilinde gizli olarak faaliyetine devam ettiğini ve askerî fabrikalarda karışıklıklar çıkarmağa uğraştığını yazmakta ve bu tedbirlerin daha şiddetlenmesini, birkaç propandacının hapsolunmasını, yarım düzine kadar kadın öğretmenin işten çıkarılmasının kâfi gelmediğini ileri sürmektedir.

Mısır ordusu

General Veygandın
önünde büyük bir
geçit yaptı

Londra, 8 (Radyo) — Fransız Şark ordusu kumandanı general Veygand, bu sabah Kahire civarında Mısır ordusunun yaptığı büyük geçitresminde hazır bulunmuştur. İki saat süren askeri geçit çok parlak olmuş, bir çol İngiliz, Fransız yüksek rütbeli zabıt tarafından dikkatle takip edilmiştir.

Şarktaki Fransız ordusu

Paris, 8 (A.A.) — General Veygandın dün resmen Kahireye muvasalatı münasebetle iyi malumat almakta olan mahafil, sadece Veygand ile İngiliz generali arasında bir temas temininin mevzu bahis olduğunu tasrih etmektedir.

(Devamı 2 inci Sayfada)

AVAM

KAMARASI

Türk-İngiliz kredi
mukavelesini
müzakeresiz
kabul etti

Londra, 8 (A.A.) — Avam kamerası dün, 1939 teşrinievvelde imza edilen karşılıklı yardım pakti dairesinde aktedilen Türk - İngiliz kliring mukavelesine dair takrirî müzakere etmeden tasvip etmiştir. Bu takrire göre İngiltere Türkiyeye 2 milyon sterlinklik bir kredi açmaktadır.

Deniz aşırı ticaret nazırı Hudson, Türkiye ile İngiltere arasındaki ticaret münasebetleri hakkında izahat vererek yıllardanberi İngilterenin Türkiyeye olan ihracatının Türkiye'nin İngiltereye yapılan ihracattan fazla olduğunu bildirmiş ve buna binaen Türkiyeye 2 milyon kredi açılarak bunun büyük bir kısmının İngiliz ihracatçıları lehine olan kliring bakiyesinin tasfiyesine tahsis edilmesinin kararlaştırıldığını ilâve etmiştir.

TÜRK MALI

T.M.

T.M.

Yerli sanai mamulâtımızın işaretlenmesi hakkında yeni bir nizamname hazırlandığını yazmıştık. Malûmatımız üzerine, zarf veya ambalajlarına, etiketlerine silinmeyecek şekilde millî alâmet olan ay yıldızla "Türk malı," veya bu mümkün olmıyan maddelere "T.M.," işaretleri konacaktır. Resimde bu işaretler görülmüyor.

Çemberiayn

Bugün Avam kamara-
sında Belgrad toplantı-
sından bahsetti.

(Yazısı en son dakika sütununda)

ÖRÜMCEK HAYDUT!

HABER Gazetesi, yarın yalnız
resimlerden ibaret fevkalâde he-
yecanlı bir romanın neşrine
başlamaktadır.

Hariciye Vekili Ankara'da merasimle karşılandı

Ankara, 8 (A.A.) — Balkan antantı daimî konseyinin Belgrad toplantısından dönmekte olan hariciye vekili Şükrü Saraçoğlu bu sabah Anadolu ekspresile 9,40 da Ankara'ya dönmüş ve garda Büyük Millet Meclisi reisi Abdülhalik Renda ile Reisicumhur namına başyaverleri, başvekil namına hususî kalem müdürleri, parti müstakil grupu reisi ve mebuslar, Fransız, İngiliz, Balkan antantı devletleri, İran, Efgan büyük elçileri, Irak elçisi ve elçilikler erkânı, hariciye vekâleti umumî kâtibi ile Ankara valisi, hariciye, millî müdafaa ve diğer vekâletler erkânı ve müdîrânı tarafından selâmlanmıştır. İstasyonda bulunmakta olan kalabalık bir halk kütlesi hariciye vekilini sürekli alkışlarla karşılamıştır.

Askerlik

Atos müstear adıyla yazı yazan bir İtalyan askerî muharririnin makalesinden:

İSKANDİNAV DEVLETLERİNİN ASKERİ KUDRETLERİ

Bir zamanlar Avrupada yüksek askerî kudretlerle tanınmış olan İskandinav devletleri Napolyon harplerinden sonra Avrupadan hemen hemen tamamen el ayak çekmiş bir vaziyete girmişlerdi. İsveç ve Norveğin arkasından Danimarka da demokratik ideolojilere kapılıp ebedi sulhe inanarak silâhsızlanma siyasetini takibe bağlayınca Şimal devletlerinin askerî kudretleri oldukça sarsıldı.

1925 yılına kadar İsveç altı fırka lık daimî bir ordu beslemekteydi. Fakat bundan sonra bu kuvvetler evvelâ dört, bilâhare üç fırkaya kadar indirildi. Süvari alayları sekizden dörde indirildikten sonra subay kadrosu da üçte bir nisbetinde tenzile tabi tutuldu. Bu şekildeki İsveç askerî kuvvetleri daimî büyük ordular sisteminden ziyade milis teşekkülleri sistemine daha yakın bir manzara arzeder. Askerlik mükellefiyeti bu memleketlerde çok kısa devrelere inhisar eder: Piyadeler için ancak 150, dağ alayları ve fen kıtaatı için 170, havacılık için 210, subay talebe kurslarında ise 235 günlük talim ve terbiye mecburiyeti vardır. İsveçliler 20-42 yaşları arasında askere alınabilirler ve ancak 35 yaşına kadar olanlar ileri kıtaata ayrılabilirler.

Sulh zamanında senenin muhtelif zamanlarına göre askerî kuvvetler 15 bin ile 50 bin arasında tahvil eder. Bu kuvvetler 21 piyade ve 4 süvari alayına ayrılır. Bundan maada 4 hafif topçu ve iki ağır topçu alayı vardır.

Tayyare ve istihkâm bölüklerinden başka iki tabur motörlü kıtaat mevcuttur. Harp zamanında İsveçin tam ve mükemmel teçhizatlı 400.000 asker çıkartılabileceği tahmin edilmektedir.

İsveçin harp donanması takriben 100.000 tonluk bir kuvvet irae eder. Bunların içinde 10 adet zirhlî sahil muhafızı, 2 kruvazör, 13 destroyer ve 16 denizaltı gemisi sayılabilir. Bundan maada silâhla teçhiz edilmiş bir çok hafif gemi de bulunmaktadır. (Hali İsveçin bu donanma muhtelif tipteki harp gemileri bunlardan haricidir). Hava filosu 250 tayyareden mürekkep olup 90 tane de talim tayyaresi mevcuttur.

Yukarıdaki kuvvetler büyük bir kudret arzetsenlikle beraber çok müsait tabii hudutlarının yardımıyla İsveçin istiklâlini haricî tecavüzlere karşı mükemmelen müdafaa edilebileceğine kanlıdır. Norveğin hududunu askerden tecrit ettiğini farzetsek İsveçin yalnız Finlandiya ile müşterek hududu kalır. Fakat yolları bozuk ve yarı çöl manzarası arzeden ve senenin büyük bir kısmında buzla kaplı bulunan bu mmtakalarda bir düşman fiirî hareketleri çok zor olabileceğini de kabul etmek lazımdır. Bundan maada, İsveçin şimalindeki ormanlar mmtakası, son Rus - Fin harbinde görüldüğü gibi, müstevî için çok tehlikeli bir saha olabilir.

İsveçin karadan ziyade deniz hudutlarına ehemmiyet vermiş olmasının sebebi araştırmağa gelince, İsveç Finlandiya hududu cihetinden kara ile alakasını kesmek mecburiyetine karşısında tamamen bir ada vaziyetine düşer ve bütün münakalatını deniz yoluyla temine çalışması icap eder.

Bu sebeple sahille dahilî irtibatını muntazam demiryolları ile temin etmeye çalışmış olan İsveç oldukça kuvvetli ticaret donanmasından maada hatırı sayılır bir harp donanması tesisine çalışmıştır. Diğer taraftan İsveç sahillerinin sayısız adalar ve girintili çıkıntılı kıyıları çevrilmiş bulunması bu 2500 kilometre uzunluğundaki deniz hududunun da kolay kolay aşılmasız hale gelmesini temin etmiştir.

İsveçin takriben 7 milyon nüfusuna mukabil ancak üç milyonluk nüfusa malik olan Norveğin askerî kuvvetleri de komşusundan oldukça aşağıdır. Teşkilâtı askerîye İsveçinki gibi olmakla beraber askerlik hizmetini Norveçli azami 84 gün devam ettirmektedir.

Bu kadar kısa bir talim ve terbiye devresi geçiren askerinin mükemmel yetiğemesine mukabil Norveğin subay ve gedikli subay kadrosu çok iyi elemanlardan mürekkeptir. Askerlik mükellefiyeti burada 55 yaşına kadar devam etmekte beraber, askerliğe hiç bir mecburiyeti olmayan kimse leri hizmetten muaf tutularak aynı müddet devam edecek mecburi bir sivil hizmete tabi tutulması kabildir.

Sulh zamanında, (İsveçlilerden çok daha az mevcutlu) 16 piyade, 3 süvari, 3 dağ topçu ve 3 sahra topçu alayından maada, Norveğin bir de tayyare dafî alayı ve bir tayyare ve istihkâm taburu bulunmaktadır. Tayyare mevcudu takriben yüz kadardır. Harp donanması 30.000 tona baliğ olmakta ve dört zirhlî sahil muhafızı, 5 destroyer, 24 torpido muhribi, 9 denizaltı gemisi ve 11 mayın dökücü gemisinden mürekkep bulunmaktadır.

Danimarkanın 3.750.000 e varan nüfusuna mukabil askerî kuvvetlerinin miktarı Norveçinkinden azdır. Sulh zamanında 7 piyade ve bir bisikletli alayı, 2 süvari, 4 topçu, 1 tayyare dafî alayından başka istihkâm ve motörlü kıtalardan mürekkep gruplar da bulunmaktadır. Ayrıca her piyade alayının bir tank dafî topu müfrezesi vardır. Sulh zamanında kışın asgari 4000 yazın azami 20.000 kişilik bir ordu bulunan Danimarkanın harp zamanında 150.000 kişilik bir ordu çıkartılabileceği tahmin edilmektedir.

Askerlik mükellefiyeti 20-40 yaşları arasında inhisar etmekte ve mecburi hizmet de sınıfa göre 5 veya 6 ay devam etmektedir. Talim ve terbiye devresi kısa olmakla beraber çok sıkıdır. Tayyare kuvvetleri ile deniz ve kara tayyaresi olmak üzere 150 tayyareden mürekkeptir.

Donanmaya gelince 3 zirhlî sahil muhafızından maada 20 torpido muhribi, 12 denizaltı gemisi ve diğer muhtelif küçük vahitlerden mürekkeptir.

Hülâsa edersek: İskandinav devletlerinin bugün eskisine nisbetle oldukça az bir askerî kuvvete malik olduklarını görürüz. Sonra uzun zaman sulh içinde yaşamış bir milletin birdenbire silkinip uyanması güç olur düşüncesi hatıra gelebilir. Yalnız bu şimal memleketleri evlatlarının çok sağlam vücutlu ve vatan ve istiklâllerine çok bağlı insanlar olduklarını da unutmamak lazımdır. Bu bakımdan, uzun zaman harpsiz yaşamış olmalarına rağmen, vatan müdafasından onlara itimat gösterilebilir kanaatindeyiz.

Bugün Finlandiyalı kardeşlerinin yardımına gönüllü olarak koşan ve Fin bayrağı altında harp eden şimalî gençlerin kendi topraklarını ve istiklâllerini daha büyük bir ateşle müdafadan çekinmeyeceklerini de hesaba katmak icap eder.

ATOS

Almanya martla taarruza geçecek

(Baştarafı 1 innci sayfada)

no hattı arasındaki mmtakayı t - mamı ile ılgal etmişlerdi ve burada kötü araziye Almanlara terketmiş ve hattın önünde en müsait arazi - yi de kendileri alıkoymuşlardı. Cepheye görülen harekât mart a - yında Almanların, Lüksemburgdan Sarlantene kadar uzanan Sar vadisinde taarruza geçmeleri ihtimali olduğunu göstermektedir."

İNSANLARIN YIYECEĞİNİ HAYVANLARA YEDİRMEK SUÇ SAYILCAK

Londra, 8 (A.A.) — Hükümetin işe maddelerinin israf edilmemesi için çok şiddetli tedbirler alacağı haber verilmektedir. Ahali tarafından istihlâk edilebilecek mevaddın hayvanlara verilmesi bir cürüm addedilecektir.

Yugoslav Başvekili Atınaya gidecek

Belgrad, 8 (Hususî) — Yugoslav Başvekili Çvetkoviçin yakında Atınaya gideceği salâhiyetli mah - fellerde kuvvetle söylenmektedir.

SONRA GELEN Haberler

Yugoslavya, Almanyaya odun vermiyecek Alman ve Yugoslav odun mütehassısları konferansı bu hafta toplanıyor

Belgrad, 8 (A.A.) — Havas ajansından:

Alman ve Yugoslav odun mütehassısları konferansı, bu hafta Bled'de toplanacaktır. Yugoslav iktisadî mahafili, bu konferans esnasında Almanyaya ile Yugoslavya arasında odun hakkında mevcut itilâfların teccid edilmeyeceği mütalesinde bulunmaktadır.

Bu mahafil, hâlihazırda Yugoslavyanın Almanyaya fazla miktarda odun vermeğe mecbur olduğundan dolayı sıkıntı çek-

mekte olduğunu, çünkü Fransa, İngiltere, İtalya ve İspanya tarafından daha yüksek fiyatlar teklif edilmekte bulunduğunu ilâve etmektedirler.

Bir Yugoslav iktisat hey'eti, önümüzdeki hafta bidayetinde Londraya giderek İlkânun ayın da Belgrad'da başlamış olan görüşmelerin ikinci kısmına girişeceklerdir.

Bu hey'et, Yugoslavyanın kendisine lazım olan ibtidal maddeler hakkındaki metalizat listesini götürecektir.

Şarktaki Fransız ordusu

(Baştarafı 1 innci sayfada)

Bu mahafil, şarktaki Fransız ordusunun Sovyet propagandasının tasvir ettiği gibi muazzam bir kuvvet olmadığını ilâve etmektedirler. Salâhiyetli askerî mahafil, Almanların veya Sovyetlerin Balkanlarda veya Kafkasyada yapmaları muhtemel taarruza karşı koymak için toplanmış olan kuvvetlerden bu ordunun şarkta Fransa mandası altında bulunan mutad ılgal kuvvetleri miktarda tekabül etmekte olduğunu beyan etmektedirler.

Gene bu mahafil, şarktaki Fransız ordusu mevcudunun Sovyetlerin 400.000 olarak yapmış oldukları tahminin ortasında olduğunu ilâve etmektedirler.

Holanda üç zirhlî yaptırıyor

La Hay, 8 (A.A.) — Holanda hükümetinin 33 mil süratte üç zirhlî inşasına karar verdiği bildirilmektedir.

Fransız Başvekili Parlâmento ordu encümenine tebligatta bulunacak

Paris 8 (A.A.) — Başvekili B. Daladye, mebusan meclisi ordu encümeninde bazı tebligatta bulunacağını bildirmiştir. Encümen, bu maksada 14 Şubat'ta toplanacaktır. 15 Şubat'ta B. Daladye, Hariciye encümeni muvâçhesinde diplomatik vaziyet hakkında izahat verecektir.

ÖĞLE VE AKŞAM gazetelerinde gördüklerimiz!

AKŞAM

Necmettin Sadak, "Balkanlarda vaziyet", başlığı ile bir seri makaleye başlamıştır. Bugünkü ilk yazı Romanyanın vaziyetini anlatmaktadır. Muharrir, Belgrad'da konuştığı Romanyalıların Alman tehlikesi karşısında Romanyanın anlaşma mucibince vereceği petrolü hatırlatarak şöyle dediklerini kaydediyor: "Romanyayı istilâya kalkışmak Almanyaya için altın yumurtlayan tavuğu kesmek demektir."

Halkın Gözü Halkın Kulakları Halkın Dili

Hergün sütununda, memleketimizin pamuk zeriyyatının inkişafı mevzuu tetkik edilmek üzere denilmektedir: "Pamuk zariyyatında bu sene, yepyeni tarzda bir kredi usulü konulmalı ve halkın bol bol pamuk ekmesi temin edilmelidir. Ziraat bankası, eğer sırf bu işe ve bu seneye mahsus olmak üzere hususî şartlı bir kredi usulü koyabilirse, bu memleket, bütün hayatının en büyük hizmetlerini yapmış olur. Buna imkân da vardır. Banka, keşesinin ağızını açmalıdır!"

EN SON DAKİKA

Rus - Japon münasebatı iyi değil mi ?

Helsinki, 8 (A.A.) — Uusisuomi gazetesi, general Stern'in Uzak Şarka gitmiş olduğunu yazmakta ve bu seyahatin Rusya ile Japonya arasındaki münasebatın o kadar iyi olmadığına delâlet etmekte olduğunu suretinde tefsir edilmekte bulunduğunu ilâve etmektedir.

Çemberlayn, Belgrat toplantısından bahsediyor

Londra (radyo, saat 18) — Başvekil Mr. Çemberlayn bugün öğleden sonra Avam Kamarasında beyanatabulunarak, pazar günü Pariste toplanan askerî konsey, Fin harbi vaziyeti ve Balkan antantı hakkında malûmat vermiştir.

Başvekil Paristeki konsey toplantısından çok memnun olarak döndüğünü söylemiş, iki memleketin askerî rüesası arasında yapılan bu temasta Fransa ile İngiltere arasındaki görüş ve iş birliğindeki beraberliğin bir kere daha müşahade olunduğunu, müşterek tehlikenin İngiliz ve Fransız milletleri arasındaki teşriki mesaiyi kuvvetlendirdiğini işaret etmiştir.

Mr. Çemberlayn Almanların Fransız ve İngiliz milletlerini bir birinden ayırmak için sarfettikleri gayretin boşa gittiğini, bu beraberliğin asla sarsılmıyacağını da ilâve etmiştir.

Başvekil Finlandiyadaki harp vaziyetine geçerek, İngilterenin Finlere daha fazla yardım etmeye karar verdiğini, Fin milletinin düşmana karşı gösterdiği mukavemetin İngilterede bu millette karşı büyük bir sevgi kazandırdığını bunun da Finler lehinde büyük bir kazanç olduğunu söylemiştir.

Çemberlayn, Balkan antantının Belgrad'da yaptığı son toplantıya temas ederek, Balkan antantı devletlerinin, aralarındaki misakı yedi sene daha temdit ederek, Balkanlarda sulh ve sükûnu mahafazaya karar verdiklerini göstermiş olduklarını söylemiştir. (Başvekil bu anda Avam Kamarasında beyanına devam etmektedir.)

Sovyet Rusya Amerikada kredisini yükseltmek istiyor

Vaşington, 8 (A.A.) — Kim adındaki Sovyet gemisi 5.600.000 altın dolar kıymetinde hamule ile San Fransiskoya gelmiştir. Bu hamule, Newyork bankalarından birine gönderilmektedir.

Newyorkun banka mahafili, bu altının harp malzemesi mübayaası yüzünden ciddi surette haleldar olmuş olan Sovyet hükümetinin kredisini yükseltmeğe tahsis edileceği mütalesinde bulunmaktadır.

Son derece şiddetli bir infilâk

Londra, 8 (A.A.) — İçinde yangın zuhur etmiş olan bir tezgâhta son derece şiddetli bir infilâk vukua gelmiştir. İki Japonyalı yaralanmıştır.

Polis hafiyeleleri, dün Londrada bir İrlandalıyı tevkif etmişlerdir. Tahkikat icrasına memur polisler bu tevkife büyük bir ehemmiyet atfetmektedirler.

Yeni bir Kanada ordusu geldi

Londra, 8 (Radyo, saat 18) — Bugün Kanadadan üçüncü bir karfile olarak İngiltereye yeni asker gelmiştir. İngiliz harp gemilerinin muhafazası altında ve büyük bir yolcu vapuru ile gelen bu Kanada kıtaları bugün İngilterenin garbinde bir limanda karaya çıkarılmışlardır. Yolculuk hâdisesiz geçmiş ve yolda hiç bir Alman harp gemisi veya tahtelbahiri ile karşılaşılmamıştır.

Yeni gelen Kanadalı askerler arasında bir çok kızıl derililer de vardır.

Bugüne kadar batan vapurlar

Londra, 8 (Radyo, saat 18) — Almanların harp başladığı gündenberi 409 vapur battığına dair verdikleri habere resmi bir cevap olmak üzere, bugün nesredilen bir tebligde şimdiye kadar batan vapurların 274 olduğu bildirilmektedir. Bunun 143 ü İngiliz, 50 si Fransız, 170 i bitaraf gemisidir.

Bir vapur torpillenerek battı

Londra, 8 (Radyo, saat 18) — Almanistan isminde ve 6800 tonluk bir vapur, ihtarda bulunulmaksızın bir tahtelbahir tarafından torpillenerek batırılmıştır. Vapurun tayfası Fransız denizcileri tarafından kurtarılmıştır.

9 devlet muahedesi ve Amerika

Vaşington, 8 (A.A.) — Amerika hükümeti, Japonyaya vermiş olduğu cevapda büyük Okyanusun 9 devleti muahedesinin ancak bu muahede imzası olan bütün devletlerin akdedecekleri bir itilâf ile tadil veya feshedilebileceği ve Japon diyetine verilmiş olan ve sadece Japonyanın izhar edeceği arzusunun muahedenin feshine kâfi

geleceğine dair olan teklifi asla hesaba katmayacağını bildirmektedir.

Binnettece, Amerika İlkânun 1938 nihayetinde Tokyoya göndermiş olduğu nota abkâma sadık kalmaktadır. Bu nota mucibince Amerika 9 devlet muahedesinden mütevellit bütün hükûmeti istimal salâhiyetini muhafaza etmek tedir.

KADAR GELEN Haberler

Almanya'da askeri izinler kaldırıldı

BİR KAC SATIRLA HADİSELER

Dahilde:

* Geçenlerde vefat eden İstanbul kumandanı Korgeneral Halis Bıyıkta-
yın yerine furka kumandanlarından
tümgeneral İshak Avni Akdağ tayin
edilmiş ve dün beş buçukta Edirne
postasıyla Trakya'dan geyrimize gel-
miştir. Yeni İstanbul kumandanı Sir-
keci İstasyonunda vali vekili Hüda-
beliye reis muavini Lütfi Aksoy,
kumandan vekili general Osman Tu-
fan, emniyet müdürü, geyrimizdeki
generaller, askeri erkân ve dostları
tarafından karşılanmış, bir askeri
müfrez selâm resmini ifa etmiştir.

* Paşabahçedeki şişe ve cam fabri-
kaları müdürlüğü, memleketimizdeki
cam ve şişe kırıklarını toplayarak
bunları yeni imalat için kullanmağa
karar vermiştir.

* Şimdiki yalnız renksiz cam ve şi-
şe kırıkları satın alınmaktadır. Bu-
nun tonuna fabrikaya teslim şartile
15 lira fiyat konulmuştur. Bu karar
üzerine birçok seyyar satıcılar şeye-
beriyeye, atılmış cam kırıklarını ki-
losu kırk paradan toplamaya başla-
mışlardır. Böylece memlekette yeni
bir ticaret şubesi meydana gelmiştir.

* Vali ile beraber Ankara'ya gittiği
olan belediye imar müdürü Hüsnü
gehrimize dönmüştür.

* İmar müdürlüğün Ankara'ya götü-
r-
düğü imar planları Nafia vekâletin-
ce tasdik edilmiş ve geyrimize geti-
rilmiştir. Bunlardan biri Eminönü-
'Unkapı yolu ve diğeri Taksim mey-
danını tanzimine ait plandır. Yıkı-
lan kışla arasından geçmek üzere
Nigantı valî konağı karşısındaki
yeşil sahaya kadar bir yol açılacaktır.

* İstimlak muamelelerinin tasil al-
kadarına bildirilmiştir.

* Uludağ'da bir heyelan olmuş ve
Bursaya gelen su kanallarını tahrip
etmiştir. Bursa belediyesi çok sarp
araziye belli belirsiz inip başlanmış
ameler çalıştırarak bu kanalları tah-
ta oluklara muvakkaten tamir ede-
rek geyri suzus bırakmağa çalış-
maktadır.

* 939 yılı içinde Muğla vilâyeti da-
hilindeki madenlerden 23196 lira de-
ğerinde 6685 ton zımpara madeni ih-
raç edilmiştir.

* Krom madenlerinden 54418 ton ma-
den ihraç edilmiş ve buna mukabil
1166485 liralık döviz girmiştir. Krom
ihracatı 1938 yılına göre noksan ise
de zımpara madeni ihracatı 1600 ton
fazladır. Bu fazlalık harpten sonra
başlamıştır ve bu yükseliş hâlâ devam
etmektedir.

* Odun ve kömüröçler cemiyeti
esnafın alâkasızlığından dolayı infa-
sh etmektedir.

* İşsiz liman amelesinin vaziyetle-
rile alakaları olan para meselesini
tetkik eden Münakale vekâleti mü-
teşar muavini Mahmut Nedim Anka-
raya dönmüştür.

* Bu ay içinde henüz yeni tifüs
vakasına rastlanmamıştır. Maamafih
mücadele ve ihtiyat tedbirleri devam
etmektedir.

* Son günlerde Zonguldaktan 800
ton Sömük gelmiş ve kömür bu-
rantı kalmamıştır. Bahar yaklaştığın-
dan fazla talep de yoktur.

* Dün Fransa ile Filistin mühim
miktarla ve muhtelif partiler halin-
de bütün ihraç olmuştur. İtalyaya
da deri ihracatı artmaktadır.

* Halk Bankası umum müdürü
Ataman meclisi idare azası topanmış
memurlara kredi ve esnafın halk san-
dığından daha geniş istifade mesele-
leri etrafında yeni kararlar vermiş-
tir.

* Şehrimize geldiğini yazdığımız
Kolaj dö Frans Müslüman sosyoloji
si profesörü maruf Fransız müstegri
si Louis Massignon bugün saat 14 de
ki Université "Selçukli Türklerin
Bağda'da girişleri", mevzuu bir kon-
ferans verecektir.

* Maarif vekâleti ilk tefrisat şube
müdürü Hüfzrahman Raşit on gün
kadar tetkikatta bulunmak üzere
şehrimize gelmiştir.

* Bükres belediyesinin şehircilik
ve fen işlerini tetkik etmek üzere
Romanyaya gittiği olan belediye
imar şubesi mühendislerinden Rük-
neddin geyrimize dönmüştür.

Hitler tarafından haber verilen

HARBİN İKİNCİ SAFHASINA GİRİLİYOR MU?

Büyük taarruz, Alman tayyarelerinin
kitle halinde hücumlarıyla başlayacakmış

Paris, 8 — Dün garp cephesin-
de umumiyetle sakin geçmiş, Ren
üzerinde piyade ateşi olmuştur.
Hava geraitinin hafifçe salâh
bulması ve bilhassa buzların çö-
zülmesi dolayısıyla cepheye karakol
harekâtı şekline bir faaliyet baş-
lamıştır.

Evvelki gün Sarin garbinde
Fransızların bir çok keşif kolları,
Alman mevzilerini doğru hayli
ilerlemişlerdir.

Hiç bir mücademe olmamış ve
devriyeler, bir çok mühim malû
mat ile Fransız hatlarına dönmüş-
lerdir.

Cephede tayyare faaliyeti pek
zayıf olmuştur.

BÜYÜK TAARRUZ RİVAYETLERİ

Brükselde çıkan Enderpandans
Belj gazetesinin Berlin muhabiri,
askeri meşuriyetin Almanya'da il-
ga edildiğini haber vermektedir.

Hitlerin 31 kânunusani nutkun-
da haber vermiş olduğu harbin i-
kinci safhasının başlayacağına dair
birtakım alâmetler vardır. Bu
harp, tayyarelerle kitle halinde
yapılacak taarruzlarla başlayacak-
tır. Bu havadis veren Bund dö
Bern gazetesidir. Almanya taar-
ruzlarını bilhassa İngiltere'ye tev-
cili edecektir. İngiliz limanlarına
karşı harp donanmasının da iştirâ-
kile hava hücumları yapılması be-
klenmektedir. Zira Alman mahafili,
başlıca İngiliz eyaletlerini ve İn-
giliz donanmasının bir kısmının
tahrip edilmesinin bütün diğ-
er devletleri felce uğratacağı mutalâ-
asındadır.

Almanya, tahtelbahir mürette-
batı yetiştirmek için cephelerdeki
sükûnetten istifade etmektedir ve
karada harp vesaitinin asgarî istin-
mal, önümüzdeki harekâtta kulla-
nacağı harp vasıtaları imali prog-
ramını tadel etmesine medar ol-
muştur. Askerî hizmete tâbi bütün
müstamlara mensup efradın seferber-
likleri faaliyetle devam etmekte-
dir.

BATAN GEMİLER

Londra, 8 — Estonya bandıralı
1421 tonluk Ami vapuru gece İn-
gilterenin şark sahilî açıklarında
bir mayna çarparak batmıştır.

19 kişiden mürekkep bulunan
mürettebatından 3 kişi ölmüş, 6

kişi kayıptır. Kaptanla karısı ka-
yıp olanlar arasındadır. Bir tahli-
siye vapuru kaybolanları aramak-
tadır.

Dublin limanına merbut 4305
tonluk Munster vapurunun battığı
haber alınmıştır. Takriben iki yüz
kişiyi bulan bütün yolcular ve tay-
fa sağ ve salımdır. Bunların bir
çoğu bu limanda karaya çıkmış-
lardır. Yirmi kişi bir hastaneye ya-
tırılmıştır. Bir yolcu aldığı yara-
lardan müteessiren ölmüştür.

BİR İNGİLİZ TAYYARE FABRİKASINDA YANGIN

Londra, 7 (A.A.) — Romfonda
Mayland sivil tayyare meydanı
hangarında dün gece çıkan büyük
yangında 8 tayyare ile 5 tay-
yare motörü yanmıştır.

ALMANLARIN BİR TEKZİBİ

Berlin, 7 (A.A.) — Alman den-
izaltı gemilerinin Atlantik'i aşarak
emniyet suları muntakasına gir-
diklerine dair bazı cenebî gazete-
lerinde çıkarılan propaganda ha-
berlerini D. N. B. ajansı katî ola-
rak tekzip etmektedir.

Mısır Kralı General Veygandı kabul etti

Kahire, 7 (A.A.) — Kahirede
bir kaç gün kalacak olan Şarki
Akdeniz harekâtı sahası başku-
mandanı general Veygand'ı hara-
retle karşılamak üzere Mısırda
hazırlıklar görülmüyordu.

General Veygand, yüksek rüt-
beli erkânı harp zabiteleri bir
likte Beyrut'tan tayyare ile gele-
rek Mısır ve İngiliz resmî mak-
amatı mümessilleri, Fransanın
Mısır elçisi Devitas, konsolosluk-
lar ve Fransız kolonisi erkânı
tarafından karşılanmıştır. Yarın
general şerefine İngiliz ve Mısır
askerleri tarafından büyük bir
geçitresni yapılacak ve general
Veygand, burada ikamet etme-
sında, Kral Faruk tarafından ka-
bul edilecektir.

Amerika Sovyet Rusya ile diplomasi müna- sebetlerini kesecek mi?

Pariste, Rusya ile
Fransanın arasını
açabilecek bir
hâd se oldu

Vaşington, 8 (A.A.) — Mü-
messiller meclisi, demokrat âza-
dan Makkornak'ın Amerikanın
Moskova sefirinin masasının
hariciye bütçesinden çıkartılması
nı talep eden taktirini 105 reye
karşı 108 rey ile reddetmiştir.
Siyasi müşahitler, çok çetin mür-
zakerelerden sonra verilmiş olan
bu kararın Sovyet Rusya ile
diplomasi münasebatının katına
tarafat olanların artmakta oldu-
ğuna bir delil teşkil etmekte bu-
lunduğunu beyan etmektedirler.

Bundan evvel mümessiller mecl-
lisi, Makkornak'ın Moskovadaki
Amerika sefaretinin idamesine
muktezi tahsisatın ilgasını talep
eden taktirini 38 reye karşı 95
rey ile reddetmiştir.

PARISTE SOVYET MUES- SELERİ ARAŞTIRILDI

Moskova, 8 (A.A.) — Tas ajansı
bildiriyor:

5 şubat tarihinde saat 9,30 da sivil
elbiseli 30 kadar kimse Sovyetler bir-
liğinin Paristeki ticaret mümessilli-
ği binasına girmiş ve polis müdürü-
ünün şifahi emriyle taharriyat yapı-
caklarını bildirmişlerdir. Bu polis
memurları, telefon irtibatını kestik-
ten sonra mümessilin mesal odasına
ve apartmanına girerek mümessilin
protestosuna rağmen araştırma yap-
mış ve bazı vesikaları müsadere et-
mişlerdir. Mümessilin memurları ge-
lince polis muhafazasında ikametgâh-
larına sevk edilmişler ve evlerinde
de araştırmalar yapılmıştır.

Aynı zamanda "Inturist", binaların-
da ve Paristeki eski Sovyet mekte-
binde de araştırmalar yapılmıştır.

Müteakiben memurlar serbest bi-
rakılmıştır.

Sovyetler birliğinin Paris büyük el-
çisi Suriç ticaret mümessilliğine der-
hal ilk sefaret memuru göndererek
binanın derhal tahliyesini ve müsa-
dere edilen vesikaların fidesini iste-
miştir. Fakat polis bu talebi is'af et-
mediğinden aynı gün saat 17 de pro-
testo notası vererek talebini Fransız
hükümeti nezdinde tekrar etmiştir

No. 19

Yazan: Orhan Rahmi Gökçe

Kiyara, heyecan içinde idi. Kor-
nuşamıyordu. Meçhul Korsanın
gözlerine de bakamıyordu, onun
bakışlarındaki derin cazibeye
mukavemet edemeyeceğini anlı-
yordu.

Başını eğdi:

— Acele etme, beni sersemle-
tiyorsun!..

Diye fıslıdandı. Meçhul Kor-
san ayağa kalkmış, yanına otur-
muştu.

— Kiyara, bana bak, güzel
gözlerini bana çevir Kiyara!..

Dilber Venedik kızını kolların-
dan tuttu. Kiyara, nefes alamı-
yordu.

— Niçin bakmıyorsun Kiy-
ara?.. Yoksa, beni sevmiyor mu-
sun!..

— Böyle bir şey hatırlamayın..
Sizi kabul etmiyebilirdim. Hal-
buki, arkadaşınız tutulunca, ne
kadar üzülünüz.

— Üzülünüz öyle mi? Benim
için üzülünüz. Bana saadet ge-
tiriyorsunuz Kiyara!..

— Beni dinleyin, bir Yunan
şairi der ki:

Sevişenler, yalnız mesud
olduklarını değil, başkasına da
saadet verdiklerini düşünerek iki
kat mesud olmağı bilmelidirler.

Meçhul Korsan güldü:

— Evet, dilber Kiyara!.. Bir
Türk şairi de şöyle diyor:

"Aşkın saadeti içinde hiç bir
şey düşünemiyeni mazur görme-
lidir. Çünkü aşk, Allaha güden
bir gâşy yoludur."

Kiyara, ona baktı:

— Ne güzel söylüyorsunuz?

— Güzel söyleyebilmek için,
güzeli seymek lazımdır.

Kiyara kıpkırmızı oldu:

— Beni şaşırtıyorsun sevgi-
lim!..

Meçhul Korsan, saadetten çıl-
dımış bir halde, Kiyara'yı kenli-
ne doğru çekti:

— Tekrar et ruhum, tekrar
et o sözü!..

Ve dudaklarını Kiyaranın du-
daklarına yaklaştırdı. Aşkın bu
ilk ve mukaddes nişanı, bir da-
kika iki dudağı yakıp kavurur gi-
bi oldu.

— Çılgınlık ediyoruz. Aşkın
verdiği sersemlikle, hiçbir şey
düşünmüyoruz.

— Evvelâ isminizi bilmiyorum.

Sonra, ben nişanlıyım. Üçüncüsü,
başımızda tehlikeler doluyor.

Meçhul Korsan doğruldu:

— Sevgilim dedi herşeyden
önce şu saray bahçesini ve sahili

tetkik buyurunuz. Bakalım bir-
şey görecek misiniz?

Kiyara, pencereye doğru gitti.
Meçhul Korsan, onun ince, zarif
silüetine hayran hayran baktı:

— Ne kadar güzel?

Diye mırıldandı. Mesuddu. Bu
saadeti, yarıda bırakmıyacaktı.
Hayır, Kiyara, başkasının ola-
mazdı. Böyle bir hakikati kat'i-
yen kabul edemezdi.

Kiyara döndü:

— Kimse gözüküyor.. İlk sur-
alime cevap verecek misin?

Genç kız yerine oturdu. Meç-
hul Korsan da dizi dibinde ve
halının üstünde oturmuştu.

— Beni bir müddet için affet-
mez misin, mazur görmez misin
Kiyara!.. Evvelâ, Türk olduğun-
mu bil.. Babam, bir Türktür.

Kiyara başını eğdi:

— Halbuki dedi sevdiğim
erkeğin ismini bilmek isterdim.
Tıpkı, tapındığı güneşin ne oldu-
ğunu anlamak isteyen insanlar
gibi.

Mademki istiyorsun söyleye-
yim öyle ise.. Benim adım Do-
ğandır Kiyara!..

İtalyanca konuştukları için,
Venedikli kız, bu ismi tekrar et-
mek zarureti duydı:

— Doğan mı?

— Evet, Doğan.. Ve rica ede-
rim, daha fazlasını sormayınız.

Siz, sevdiğiniz insanın kim oldu-
ğunu aramak için lazımgeldiğini
söylüyorsunuz. Halbuki ben de
aksine olarak, aşk bir köstebek
gibi gözden mahrumdur, keza,

kulakları da duymaz, diyorum.
Yani, beni, hattâ Doğan isminde
ve meselâ Türk olan bir genç de-
ğil, laalettayi bir korsan, bir de-
niz adamı olarak tasavvur ediniz.
Sevebilirseniz ne âlâ, aksi takdir
de, sizi selâmlamakla müsa-
ade buyurunuz..

Meçhul Korsan bu cevabın-
da, bir nevi izzeti nefis yararı
da vardı. Kiyara ona baktı:

— Ben diye mırıldandı hat-
ta, sizin söylediklerinizden ve
düşündüklerinizden daha ileriye
gidebilirim.. Ben bilirim ki, seven
kalb, herşeyin üstündedir ve ben,
gene bilirim ki, aşk, deli bir ne-
hirdir, mecrâ istemez, o, mecrâ-
sını kendi açar.

Meçhul Korsan, başını ağır
ağır salladı:

— Ne kadar güzel söylüyo-
runuz dedi daha doğrusu, ne ka-
dar güzel görüyorsunuz. Aşk,
hakikaten deli bir nehre benzer,
mecrasını kendi açar. Ben de
buraya gelirken, kaynağından
kopmuş bir nehre benziyordum.

Mazisinin ve denizlerin çocuğu
olan ben, muhakkak ki tehlikele-
re doğru yüzüyordum. Fakat
seviyorum. Kalbim, seninle dolu
idi Kiyara!.. Hem de o kadar
kolaylıkla geldim ki..

Aşk, talihin kanadı altına ge-
lince, insana zekâsı da yardım e-
diyor, vaziyet te.. Ben, şuraya,
senin dizlerinin dibine gelebilmek
için, koskoca bir Venedik altüst
etmeğe hazır iken, sadece bir
arkadaşımı esir vermekle buna
muvaffak oldum. Halbuki, o da
kurtulacak. Çünkü, o, aldığı di-
rektifi pekâlâ yerine getirecek..

(Devamı var)

SAAT : 13.40

1145 Bin tonluk gemi battı

Paris, 8 (A.A.) — Ahluksa nazırı Perno, parlamento bahriye enclüme-
ninde harbin ilk beş ayı zarfında bitirilmiş 319 gemi kaybetmiş oldukları-
nı ve bu gemilerin hacmi mecmuunun 1.145.000 tona, yani dünyadaki gemi-
ler tonajının yüzde 1,6 sma balığ bulunmakta olduğunu tasrih etmiştir.
Öğrenildiğine göre "Ermenistan", adındaki İngiliz ticaret vapuru, geçen
cumartesi günü saat 14.30 da Lizbona 30 mil mesafede torpillenmiştir. Kap-
tan ile mürettebatı olan 53 kişi kurtarılmışlardır.

Sovyet Rusyada bulunan yeni petrol damarları

Budapeşte 8 (A.A.) — Macarorsag gazetesine gelen haberlere göre mer-
kezi Rusyada kalın Samara yakınında ehemmiyet itibarile Bakü petrol da-
marları ile mukayese edilebilecek üç büyük petrol damarı keşfedilmiştir.

Sovyetlerin dünkü harp tebliği

Moskova 8 (A.A.) — Leningrad askeri mmtakası umumî karargâhının
7 şubat tarihli tebliği:
Cephede mühim bir bareket olmamıştır. Sovyet tayyareleri, keşif ve
bombardıman uçuları yapmışlardır.

Amerikadan Finlândiyaya gidecek gönüllüler

Nevyork, 8 (A.A.) Öğrenildiğine göre Amerikanın muhtelif mmtaka-
larından gelen iki binden fazla gönüllü, teçhiz ve Finlândiyaya sevkedilmek
üzere Nevvorka gelmiştir.

DAHİLDE

Dün geceki fecî cinayet!

Dün gece saat 2 sıralarında, Kumkapı civarında Tavşantaşı mahallesin-
de Dibeldicami sokağında 20 numaralı evde bir cinayet işlenmiştir. Hâdis-
nin tafsilâtı şudur:

Bundan 6-7 ay kadar evvel 20 numaralı eve bir kadını bir erkek taşın-
mışlardır. Adı Hızır olan erkek kahvecilik yapmaktadır. 24-25 yaşlarında
olan kadının ismi Feriha'dır. Çengelköylüdür. Ve çok güzel
bir tazedir. Hızır ile Feriha resmen nikâhlı değillerdir. Birkaç senedir be-
rabir yaşamaktadırlar.

Günün birinde, Nuruosmaniye'de bir ilplik boyama imalathanesinde ça-
lışmakta olan Ali, Hızırın arkadaşlığı dolayısıyla bu çiftin arasına sokulmuş
ve çok geçmeden Feriha ile sevimliğe başlamıştır. Ali ile yaşamayı karar-
laştıran Feriha, Hızırı bağlarından defetmek için bir tabiye tutturmuş ve
hergün dırzıt, kavgâ çıkarmaya başlamıştır.

Nihayet on gün evvel genç kadın Hızırı evden kovmuş, onun müteaddit
defalar evine gelecek yalvarmalarına da son vermek üzere karakola mür-
caatle şikâyetle bulunmuştur.

Bu, Hızırı bütbütün çileden çıkarmış ve polise bagvurarak Feriha tara-
fından yemeğine zehir konulmak suretile öldürülmek istendiğini iddia etmiş-
tir. Yapılan muayenede adamın zehirlendiği anlaşılmışsa da, Ferihanın bu
işteki suçu tesbit edilememiştir.

Birkaç gün evvel Hızır berayı tedavi hastaneye yatmış, Feriha da bun-
dan bilistifade Aşıkî Ali ile beraber yaşamaya başlamıştır.

Hızır kısa bir müddet sonra hastaneden çıkınca meseleyi öğrenmiş,
kanlı bir intikama karar vermiş ve nihayet dün gece gizlice 25 numaralı
eve girerek sustalı çakı ile Ferihayı öldürmüştür. Aliyi de tehlikeli surette
yaralamıştır.

— Kızınızı evlendirmeniz lâz-
zım.

— Siz bekâr mısınız doktor?

Sahra kızının intikamı

Hikâye Çoban Han

Yazan: V. Kozin (5) Çeviren: Nihal YALAZA

Geçen sene, karanlık bir gece de, koyu esmer çıplak, genç bir kız, sahnenin kumları üzerinde sürünerek ilerliyordu. Biraz sonra bir tepeliğin arkasında gizlenerek ayın ortadan çekilmesini bekledi.

Nefret ettiği yıkık duvarlara hırs ve kinle baktı. Dişi bir kaplan gibi durmuş, bakıyordu.

Orada, Fransız lejyon askerlerinin bulunduğu biliyordu. Onu alâkadar eden lejyon değil, yalnız bir tek askeri...

Bir taburdan ibaret olan bu Fransız lejyonu isyan etmiş olan ufak bir Arap kabilesini o gün takib etmişlerdi. Asileri yola getirmeğe muvaffak olmuşlardı.

Şimdi, hepsi yorgun argın yıkık kale duvarlarının arkasında yatıyorlardı.

Çıplak kız, sessizce nöbetçilerin önünden geçti. Biraz sonra karanlıkta bir kama parladı; madenin ete girip çıkmasından bir ışır, ve ölen bir adamın can havile haykırışı duyuldu. Bıçak müteaddit defalar havaya kalkıp indi.

Biraz uzakta, uykularından fırlayan askerler, çoktan ölmüş olan arkadaşlarının yanına geldikleri vakit, eli bıçaklı bir hayâletin sür'atle uzaklaştığını gördüler. Peşine takıldılar, lâkin kız fevkalâde iyi koşuyordu.

Askerlerden biri silâhını o muzlayarak ateş etti.

Kız yere yuvarlandı. Askerlerin eline geçtiği vakit,

yarasının hafif olduğunu gördüler.

Kız ağlayarak, askeri neden öldürdüğünü şöyle anlattı:

— Hayatımdan daha kıymetli olan sevgilimi öldürdü. İntikamımı aldım. Sevgilimin ruhu şimdi müsterihtir.

Lejyonun komutanı olan Dani marka Prenseslerinden "Aage" cinayetten haberdar edildi ve komutanın çalışmasıyla muamma çözüldü.

Komutan, kızın giydirilmesini ve yarasını iyice bakılması için emir verdi. Ertesi gün, istintaki bizzat yapacaktı.

Sahra kızını karşısına getirdikleri vakit, kız daha önce söylediklerinden başka tek kelime söylememekte ısrar etti.

Komutan her şeyi anlattığı takdirde, af edeceğini vadetti.

Kız yine söylemiş olduğu şeylerden fazla bir şey ilâve etmedi. Hiddetlenen komutan Prens Aage, kız hapse attırdı.

Askerler, ismi "Ayala" olan kızın ailesine malûmat verdiler. Ayalanın akrabasından biri hapishaneye giderek, elbise getirdiğini, götürülmesi için müsaade istedi. Müsaadeyi alamadı, fakat elbiseleri kız vereceklerini söylediler. Zaten Ayalanın sırtında asker elbisesinden başka bir şey yoktu.

Ayala, Fransız lejyonörlerinin sempatisini kazanmıştı. Elbiseleri kendisine yine muayene edilmeden verdiler.

Yazan: PHILIP WYLIE
İngilizceden çeviren: H. MÜNİR

2

DÜNKÜ KISMIN HÜLASASI

Sıcak bir hava. Biri kırk, diğeri 20 yaşında iki adam Newyork merkez istasyonuna giriyorlar. Yaşlısının elinde bir çanta vardır. O, Con Stanton ismini taşımaktadır. Genç arkadaşları Ceri, ona, Beti ismini taşıyan kız kardeşini sevdiğini anlatmaktadır. Beti, Stanton ailesine mensuptur. Con, babası bakkal olan ressam Ceri ile Betinin evlenmesini şiddetle aleyhtardır.

Delikanlı, genç kızla bir baloda tanışmıştır.

Biri yaşlı, biri genç iki arkadaş Beti minakasını yaparak yürürlerken Con birdenbire fenasıyaş yere düşüyor. Kalabalık arasında beliren bir doktor, kısa muayene neticesinde, adamcağızın kalbden öldüğünü bildiriyor.

Ceri, Conun en büyük kardeşi Pole telefonla hâdiseyi haber veriyor. Pole ile Beti derhal istasyona geliyorlar. Pole, Ceri ile bir gece evvel Betinin izdivacı meselesi üzerinde yapılan minakasını hatırlarak:

— Gene mi ona aynı bahis üzerinde asıldırız? diye delikanlıya soruyor.

Ceri :

— Rica ediyordum! diye cevap veriyor.

— Nasıl istersen öyle tefsir et. Fakat herhalde onun canını sıkıttı. Onu kızdırdım. Bir taraftan senin sebeb olduğun asabiyet, bir taraftan havanın sıcaklığı...

Dr. Leyn sözle karıştı.

Ceri bu sebepten ona müteşekkirdi. Fakat aynı zamanda hayretliydi. Zira Stanton ismine hürmeti fevkalâdeydi.

— Bu gibi bir kaza için başkasını kabahatli tutmağa imkân yoktur, dedi. Bu hastalıktan gitmek için heyecanlı değildin. Kalp krizim, heyecanlara dayanabilir. Fakat sıcaklık, hazımsızlık... Ve uzvi

AŞK ve ZABITA ROMANI

8 ŞUBAT — 1940

ahval... Bana kalırsa, kardeşinizin bir çok diğer müşkülâtı vardı.

Pol, Con'un üzerindeki örtüyü tekrar kapattı. Konuşurken aynı zamanda düşünüyordu:

— Hakikatte ehemmiyetli olan bir şey yok. Kardeşim bu hastalıktan gideceğini biliyordu. Fakat nihayet yedi sene sonra böyle bir âkıbete uğrayacağını tahmin ediyordum. Acaba başka bir şey olamaz mı?

Dr. Leyn aceleyle:

— Başka bir şey mi? Ne gibi...

— Anlıyamıyorum musunuz canım?

— Hayır. Hayır... Bilâkis eğer bu sıcaklar devam ederse, böyle düşümlere çok rastlayacağız.

Dr. Mekaster de aynı fikirde...

Çok, çok müteessifim Mister Stanton... Siz ve sizin aileniz için ne büyük bir ziya... Şimdi yapılacak iş hakkında size malûmat vermek lâzım. Buyurun...

Doktor, Polu içeriki odaya aldı. O sırada Betinin gözlerinden inci gibi yaşlar akıyordu. Cerinin elini sıkıyor ve "Ah, ah... diyordu. Bu bizim için müthiş bir felâket!"

— Biliyorum sevgilim.

Polis memuru onları dinliyordu.

— Fakat Ceri... sen ümidini kesme sevgilim. Şimdi ben senin ne düşündüğünü biliyorum. Fakat korkma... Seni hâlâ seviyorum.

Ceri gözlerini başka bir noktaya dikerek:

— Şimdi ben ne yapacağım?

Pol, bir bakıma bu felâketten beni mesul tutuyor. Başka türlü düşüncem onun elinde değil. Frank da aynı suretle düşünecek. Mod ve Les de aynı suretle telâki edecekler. Herkes, herkes böyle düşünecek...

— Benden başkası.

Ceri bundan cesaret aldı:

— Evet. Sana başkası! Ah sevgilim; benim safvetime inanan yalnız sensin. Fakat ne olursa olsun Uşağımız Haynes beni kapımdan tekrar tekrar dışarı atsin. Ben yine geleceğim. Geleceğim. Lâkin sana ne yapacaklar acaba?

— Sen bana aldırma sevgilim. Sus... Pol geliyor.

İşte bu iki küçük birbirine böyle sevdalı idiler. Fakat ne yazık ki Beti çok eski zamanlardan Amerika'ya gelmiş Stanton ailesinin hâlâ eski zamanların sınıf ve servet farklarını gözetken taassubuna mahkûm bulunuyordu. Pol, kızkardeşine hitaben:

— Haydi gidiyoruz, dedi. Giderken bir lâhza Ceriye baktı:

— Alleece artık seni görmeğe tahammül edeceğimizi zannetmiyoruz.

hammül edeceğimizi zannetmiyoruz.

Ve kardeşini alıp çıktı.

Ceri, itiyadın sevkile tünele doğru yürüdü. Fakat kalabalık, gürültü, kendisini o kadar sıkıyordu ki, bir taksi çağırdı. Taksi onu "Beşinci cadde" den aşağı doğru götürdü. Büyük bir apartmanın önünde durdu. Burası Cerinin oturduğu yeri. Şöföre bir doları verirken elinin titrediğini hissetti. Ayrıca bahşış verdi. Sonra merdivenlerden kendi dairesine doğru çıkmağa başladı. İçeri girince bir sesle karşılaştı:

— Hello Boy!

— Hello Holli!

Ceri stüdyosunun öbür ucuna kadar, arkadaşları Hollinin oturduğu yere kadar yürüdü. Holli bir sandalyeye kurulmuş mecmualara bakıyordu. Holli güzel taze bir kızdı. Bu gün de her zamanki gibi güzel taze ve canlı görünüyordu. Ressamlığa heves etmişti. Ceri kadar kabiliyetli ve meşhur bir magazin ressamı olmak istiyordu. Fakat bugünkü rolü, Ceriye model olarak durmaktı. Ceri ona bugün bu saatte stüdyoda bulunması için verdiği sözü unutmuştu. Vaziyet bazan tersine oluyordu. Meselâ, Holli pek nadir olarak mecmuaların birinden sipariş olarak zarif çene, dosdoğru bakan küllengirli gözler ve geniş omuzlara malik tipik bir Amerikan genci resmi yapmak lüzumunu hissettiği vakit, derhal Ceriye telefon eder, ondan kendisine model durmasını rica ederdi.

Bugün Ceri, Holliyi unutmuştu.

Holli pas renkli saçlarını geriye doğru iterek bir şeyler söylemek istedi. Söylediği söz, hiç şüphesiz ki söylemek istediğinden farklıydı.

— Ne oldu Ceri, dedi. Saat dokuzda gelmekleğimi söylemiştin. Derhal geldim. Yoktun. Onun üzerine kapıya söyleyince içerde beklemekleğimi temin ettim. Fakat öyle bir halin var ki, sanki dedenin hayaletini görmüş gibisin. Yüzün sapsarı, heyecanlısın.

Ceri, sehpada yarıda kalmış tabloya yaklaşarak:

— Bu sabah Stantonlara gitmiştim, dedi.

— Fakat o meselenin dün gece nihayet bulacağımı zannedyorduk değil mi?

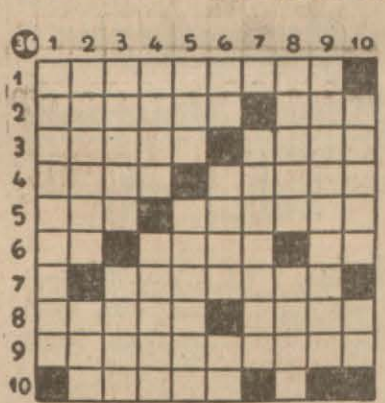
— Evet. Lâkin bir neticeye varılamadık.

— Yani sen bir netice alamadın öyle mi?

Ceri sesini yükselterek:

— Sana hakikati anlatayım, de-

Günlük bulmaca

Soldan sağa ve yukardan aşağı:

1 — Hıyar. 2 — İşaret - Cemi edatı. 3 — Fakat - Saf. 4 — Emreden - Balta. 5 — Cild - Harab olmuş yerler. 6 — Beygir - Sarhoşun attığı beygir. 7 — Sarıh olmak. 8 — Kaplica - Emeller. 9 — Bir deniz ve göl kuşu. 10 — Tenis sapı.

35 numaralı bulmacanın halledilmiş şekli:

Soldan sağa:
1 — Beşaret - Sa. 2 — Acemi - Ayal. 3 — Cebanet - La. 4 — A - En - L - Ak. 5 — Ak - Arı - Ta. 6 — H - Azı - Ya. 7 — A - Alayla. 8 — Badema - Laf. 9 — Nane - Dara. 10 — Rakit - Orak.

ŞEHİR TİYATROSU
Dram Kısmı:
Akşam 20.30 da:
O KADIN

Komedi kısmı: Akşam 20.30 da:
OĞLUMUZ

di. Con bu sabah Şikagoya gidecek trene yetişmek istiyordu. Dün gece onun sözlerinden böyle anlamıştı. Sabahleyin istasyona kadar kendisine refakat edeyim dedim. Bu fırsatla belki konuşuruz; her ikimiz için dahi makbul bir hal çaresi buluruz zannetmiştim.

— Fakat böyle bir günde de -

— Canım bırak sözümü bitireyim. Biraz daha çekistik. Hayır... Bir netice elde edilemiyordu. İstasyona girdik. Kişenin önüne kadar onu takip ettim. Ben rica et-tikçe o yüzüne gülüyor, esniyor - du. Sonra daha hiddetleni fakat sözünü bitiremeden düşüp öldü.

— Ne? Ne?

Holli birdenbire Ceriye benzer bir hal almıştı. Ceri odanın içinde aşağı yukarı yürümeye başlamıştı. Şimdi oturdu:

(Devamı var)

Recep Cuma kalktı; birlikte ku yuya gittiler. Kasabamın sürüsü kumlardan yeni dönmüştü.

Recep Cuma çobana yaklaştı - rak:

— Kasabay, koyunlarını iyi tanır mısın? diye sordu.

Öteki cevap vermeden, Beluc Hanı göstererek:

— Yalan söylüyor o, bütün Belucalar yalancısıdır, dedi.

Beluc Han:

— Koyunlarını ver! diye ba -

ğardı.

Recep Cuma Beluc Hana meli-yen kuzuları Kasabayın sürüsü - ne bırakmağı söyledi. Kuzular an-nelerini derhal buldular ve memelerine asıldılar. Anneler, şefkatle

Sarık kabilesinden bir Türkmen kızı idi. Küçükken çok güzeldi. Yüzü esmer, ince; vücudu sülün gibi uzun, bakışları kadim bakış idi. Büyüdükten sonra, daha zi'yade güzelleşti. Eski Türkmen adeti üzerine, kardeşi ölünce, karısı Recep Cumanın karısı olacağı için, Recep Cuma kardeşinin ölü-münü istedi.

Zıfâ gecesinde on sene son-ra kardeşi hastalandı. Recep Cu-ma üfürükçüye son koyununu verdi ve son paralarına kıyarak Bayram Ali'den samanı getirtti. Kardeşi öldü. Recep Cuma yi-ne onun ölmesini arzulamağa başladı. Ölüm ancak dört sene sonra gelmişti. Fakat kardeşinin karısı, güzel sesli ve dutara ça-lan genç bir komşu ile meçhul bir istikamete kaçtı. Recep Cuma da esrarkeş oldu. Esrar yuvarlak-larını yuta yuta kendi çadırını ve eşyasını ve kardeşinden kalan malını yuttu. Teryak bulamayın-ca, on dört senelik havalını kay-

yavrularını kabul ettiler. Recep Cuma Kaskabaya döndü:

— Urbanı ver, ve bizden git.

Çoban onun ayaklarına kapan-dı:

— Affet! Koyunlarını kurtlar kap-tılar...

Beluc Han da:

— Şunu bağışla, baş çobanı -

rnız, dedi.

Recep Cuma, Beluc Hanın ha-kiki bir çoban olduğuna artık ka-naat getirmişti. Ramazana:

— Kendisi iyi, oğlu da iyidir, derdi.

Beluc Han, Kadırla konuşur - ken:

— Bunca sene dünyada yaşa - dım; Recep Cuma gibi adam gör-medim, derdi. Halbuki kendisi, a-vucumun içinde duracak kadar küçük bir adamdır.

Beluc Han, Recep Cumaya saygısını bir şeyle göstermek is - terdi. Bunu nasıl, ne ile yapmalıydı? Çiftlikten bütün çobanlara verilen muşambadan, sırtındaki pejmürde ve çoban sopasından başka bir şey yoktu. Aylıklar ço-banlara sene sonunda verilir.

Koyun kırkma zamanı yaklaştı - yordu. Hayvanlar, ot ve çalılar ü-zerinde tutam tutam yünlerini bı-rakıyorlardı. Beluc Hanla aKdır Azbal uzun zaman bunları topladı-lar. eBlue Han ufak bir keçe yaptı. Keçe beyaz, hafif, fakat kaba idi.

Recep Cumaya fakir hediyesini verirken dedi ki:

— Ağabeyim, fakir kulunun nâiz hediyesini lütfen kabul et. Onu temiz kalple yaptım. Kalbi-mi, hayatımı da al! Fakat bunlar da azdır: Bundan sonra ibadeti-mi günde üç defa Allaha, üç de-fa da sana yapacağım.

Recep Cuma mütehasis oldu. Bir şey söylemedi, yalnız elini göğsüne koyarak teşekkür etti.

Akşam, çobanlar uyukuya çekil-dikten sonra, Beluc Hanı çadır-na çağırdı ve hayatını anlattı.

Recep Cuma fakir, kendi ha-linde bir adamdı. Hayatta muvaf-fak olamadı. Onun için kimseye kendinden bahsetmezdi. Fakat Beluc Han, onun gibi, ihtiyarla-ıncaya kadar çalıştı, yedi kar-sını ve bunun iki misli çocuk kaybetti. Beluc Han hayatı bili-yordu.

Recep Cuma bir defa sevmiş ve bütün hayatı müddetince ka-dın bilmemişti. Kardeşinin kar-sını seviyordu. Bu, Recep Cumanın gözünün önünde büyümüş,

bettığı o meş'um geceden daha fazla ızdırıp çekmişti.

Bir gün kuyu başında harap, bitkin bir halde ölümünü bekler-ken kızıl askerler onu buldular. Recep Cuma onlarla birlikte gitti. Öldü. Fakat kardeşinin karısını da unutmadı.

Beluc Han bu anda, kız Zâr Bibinin öldüğüne pek acıdı: Sağ olsaydı, onu Recep Cumaya vere-cekti.

Recep Cuma sözüne devam etti:

— Hayatımda bir arzum daha vardı: Bir oğlum olmasını ister-dim. Fakat felek bana ne karı ne de çocuk verdi. Allah seni daha fazla sevmişti. Çünkü iyi bir oğlum var!

Beluc Han, oğulları hediye et-mek adet olmadığına içinden e-seflendi.

Beluc Han bundan sonra sü-rülere, yaylaya, kuyuya Recep Cumanın gözlerle bakmağa baş-ladı. Hayatına: "İyi çalışmak ve iyi yaşamak" yeni ve basit bir kanun girdi. Halbuki, hemen he-men yüz senedir ki, Beluc Han çölden çöle, kayadan kayaya sür-rünerek, "ölmek için çalışmak" emreden fakirlerin zalim kanunu ile yaşamıştı.

Şimdi kendi kendine: "Ben de bir baş çoban olacağım" derdi.

Sürüsünü gayet erken yaylaya çıkarırdı. Güneşin harareti çöl-lün fakir yeşilliğini kavurmuştu. Öğleye doğru Beluc Han yoru-lurdu. Koyunları bayırın altında yatırdıktan sonra, oflıyarak pof-lyarak yere oturur, ayaklarını çıkarırdı. Kadır köpekleri çavdar unile hamur yapardı. Beluc Han için ona uzun nasihatler okurdu. Artık gözleri dört açmak lâzım'dı: Çölde, bahar mevsiminde doğmuş hayvanlar büyüdü; kum-lar açıldı, yağmur hendekleri kurudu. Kolay kolay yiyecek bul-lamayan kurtlar hırcılaştı. Ge-celeri, kuyuya kadar açılıyorlar-dı. Biri, Ramazanın gözünün ö-nünde sürüsünden bir tane kuzu kapmıştı.

Beluc Han, çay ve sıcak ek-megin yedikten sonra uyku ba-sardı. Ağırbaşlı sesle şıgırtna-ca uyuklamaması ve koyunlardan ayrılmamasını tenbih ederdi.

Öteki:

— Köstebek avlıyacağım, di-ye değişmez bir cevap verirdi.

Bir gün Beluc Han bu tenbi-hatı yaptıktan ve başının altına kısa bir tahta parçası koyduktan sonra yattı. Bu tedbiri, hesabın-ca: Uyuduğu zaman düşecek olan tahhanın onu uyandırması idi...

Kadın Azbal ibrikle çay piya-lelerini topladı, keçilere ve kö-peklere su hazırladı ve yere uza-narak uyudu.

(Sonu yarım)